

ЦЕНТР ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ ІМЕНІ В.ГНАРОВСЬКОЇ
М.ВІЛЬНЯНСЬКА ВІЛЬНЯНСЬКОГО РАЙОНУ ЗАПОРЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

**ДОСВІД З ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ
ШКОЛИ УЧНІВСЬКОГО
САМОВРЯДУВАННЯ «ЛІДЕР»
У ВІЛЬНЯНСЬКОМУ ЦЕНТРІ
ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ**

Керівник школи «Лідер»

2015 р.

-1-

Основою позашкільної освіти є принципи добровільності і загальнодоступності, визнання прав дитини на вільне самовизначення і самореалізацію, на свободу вибору власної позиції, шляхів реалізації.

У сучасних умовах соціокультурного розвитку актуальними якостями молодшої людини є не лише загальний освітній рівень, а й здатність до критичного мислення, участь у суспільних процесах і проблемах. Такі можливості, на нашу думку, надає досвід учнівського самоврядування у підлітковому віці.

Позашкільний заклад у процесі навчально-виховної діяльності створює умови для самореалізації гуртківців, залучає їх до участі у прийнятті самостійних рішень, розвиває практику самостійної діяльності, обміну досвідом, залучає підлітків до участі у соціально значущих програмах і проектах.

Проаналізувавши досвід роботи органів учнівського самоврядування у школах, вважаємо важливим визначити наступні пункти, як **перешкоду розвитку учнівського самоврядування:**

- консерватизм мислення частини вчителів;
- не завжди є підтримка адміністрації;
- пасивність учнів школи;
- підпорядкована система спілкування між вчителями та учнями;
- низький рівень володіння молоддю інформацією щодо програм та проектів та інше.

Якраз такі **чинники в позашкільному закладі** фіксуються з полярною протилежністю:

- демократичний дух більшості ПНЗ;
- єдність адміністрації, педагогічного колективу та колективу гуртківців;
- активність усіх дітей ПНЗ;
- партнерські відносини;
- постійна участь у конкурсах, проектах, програмах для молоді.

Та поруч з цим у ПНЗ є інші чинники, **які стають на заваді розвитку самоврядування:**

- змінність дитячого контингенту;
- перевантаження дітей у школі(заняття в ПНЗ відбуваються, як правило, у післяобідній та вечірній час);

- низька матеріальна база ПНЗ;
- не визнання шкільними адміністраціями ролі ПНЗ у житті учнів-активістів, як то не відпускання на заняття (причини: чергування, бесіди, додаткові заняття, олімпіади);

-2-

- знецінення «Свідоцтва про позашкільну освіту» взагалі в освітньому процесі України.

Виходячи з таких умов, **в Вільнянському ПНЗ склалася позитивна практика проектної діяльності органів самоврядування.**

Щорічно у вересні на загальній конференції обирається Рада Лідерів з числа гуртківців вищого рівня, які організовують роботу ПНЗ (план складається з пропозицій від кожного гуртка під час конференції) у циклі міні-проектів . Міні-проекти – короткотривалі заходи, які об’єднують гуртківців ЦДЮТ на корисні та цікаві справи, кожному у яких є місце. Консультантами та партнерами у міні-проектах виступають педагоги та батьки вихованців.

Метою такого досвіду є:

підтримка активної життєвої позиції гуртківців 12-17 років;
розвиток рівноправного партнерства (гуртківці – педагоги), яке вирішується на рівні консультування членів Ради Лідерів педагогами.

Головні завдання педагогів – консультантів:

- створити психолого-педагогічні умови для оптимального особистісного розвитку гуртківців ПНЗ;
- формувати психологічну культуру особистості;
- сприяти гуманізації відносин між вихованцями та педагогами.

Головні завдання методичної групи педагогів:

- надавати методичну та організаційну підтримку для реалізації міні-проектів органів учнівського самоврядування;
- забезпечення інформаційного простору для залучення батьківської громадськості до участі у проектах.

Для реалізації досвіду творчою групою Ради Лідерів та педагогів створена програма «Самоврядування».

В рамках програми при ЦДЮТ працює школа учнівського самоврядування «Лідер». Заняття школи відвідують ради учнівського самоврядування шкіл міста та педагоги-організатори ЗОШ № 1,2,3, гімназії «Світоч». Всього 62 дитини віком від 12 до 17 років та 4 педагоги. Постійними учасниками роботи школи є працююча молодь :

Топчій Олександра – педагог ЦДЮТ, 23 роки;
Галіч Маргарита – студентка ЗНТУ, 23 роки;
Кривогуз Вікторія – педагог Вільнянської школи-інтернат, 23 роки;
Дробонюк Олена – педагог ЦДЮТ, 25 років;
Гурєєва Любов – педагог ЦДЮТ, 29 років;
Войта Тетяна – педагог ЦДЮТ, 28 років.

-3-

Заняття та засідання школи проводяться один раз на тиждень за програмою МОН України «Основи учнівського самоврядування».

Метою роботи школи «Лідер» є створення умов для самореалізації учнівської молоді, залучення її до участі у прийнятті можливих рішень у соціальному школи, міста, району, країни.

Провідна ідея: виховання дитини з високими моральними якостями громадянина України, виховання активної життєвої позиції, патріотизму та громадянського обов'язку.

Окрім теоретичних занять з «Основ дитячого самоврядування» учасники школи «Лідер» відвідують майстер-класи кращих педагогів ЦДЮТ:

- оформлення стінгазети методом «штамбування»;
- види шрифтів для оформлення стендів;
- основи здоров'язберігаючих технологій вдома;
- виготовлення сувенірів та листівок до свят;
- профілактика жорстокості у підлітковому віці (Павлюк О.В.);
- психолого-педагогічна підтримка сімей переселенців (Феленко Н.С.);

На засіданнях рад учнівського самоврядування шкіл міста розглянуті та взяті в роботу такі питання:

- Війна в моїй країні. Що я можу зробити для миру?
- Переселенці та допомога їм у адаптації на новому місці проживання.
- Демократичні зміни у нашому суспільстві.
- Дитяча жорстокість.
- Самотність особистості у суспільстві.
- Дитяча безпритульність.
- Свобода вибору майбутнього.
- Здоровий спосіб життя.
- Проблема «Батьки та діти».
- Толерантність у суспільстві.
- та інші.

Члени органів учнівського самоврядування проводять анкетування, тренінги з обраних тем, самостійно розробляють сценарії заходів, працюють над інтерактивними способами спілкування з залом.

Провели зустрічі з :

- Начальником відділу у справах дітей Вільнянської РДА Павлюк О.В.
- Провідним спеціалістом центру соціальної служби сім'ї , дітей та молоді Феленко Н.С.

-4-

Найцікавішою була робота над темами:

- 2014 р. - Опанування технології «міні-проектів»
- 2015 р. – Вирішення нагальних питань через соціально-психологічні форум-театри.

Так, в рамках роботи над міні-проектами було проведено:

- Флеш-моб «Захисти себе та близьких»(ЗОШ № 2).
- Флеш-моб «Єднаймося!» до Дня Соборності України (ЦДЮТ).
- Фестиваль патріотичної пісні «Не стидайся, то твоя земля» (Пам'яті героїв Крут)(ЦДЮТ).
- Робота музейної кімнати «Завітаймо до предків»(ЦДЮТ).
- Виставка вишивок народної майстрині (ЦДЮТ).
- Виховний проект «Осінній диво грай» (Гімназія «Світоч»)
- Акція «Новорічні подарунки воїнам АТО» (ЗОШ №3).
- Акція «Лист пораненому у Дніпропетровський госпіталь» (ЦДЮТ).
- Ярмарок «Шануймо наші традиції» з перерахуванням коштів воїнам АТО (ЗОШ №1),
- Благодійний ярмарок «Козацькі забави» (ЗОШ №1).
- Акція «Допоможемо бійцям АТО» (ЦДЮТ).

Усі ці заходи були проведені та організовані радами лідерів самостійно, педагоги виступали у ролі консультантів.

Результати I семестру 2014-2015 навчального року, які були підведені на відкритому голосуванні 26.12.14р.:

- Переможці конкурсу міні-проектів – ЗОШ №1 – II місце,
ЗОШ №3 – I місце
- Краща команда школи «Лідер» - ЗОШ №2
- Кращий флеш-моб – ЗОШ №2, ЦДЮТ

У II семестрі члени рад лідерів підготували фестиваль форум-театрів. Мета проведення фестивалю: навчити аналізувати проблеми, вміти знаходити шляхи вирішення проблем або оптимального виходу з життєвих ситуацій у рамках форум-театру. Надати навички інтерактивного спілкування.

Вихованці вищого рівня народного художнього колективу театр-студії «БЕМС» підготували виставу про безпритульних дітей та дітей з девіантною поведінкою, які опинилися у скрутному становищі «Нікому не потрібні» та показали її учням шкіл міста. З виставою «Подаруй свою пісню» про проблеми організації дитячого самоврядування перед школярами міста виступили вихованці основного рівня Народного художнього колективу театр-студії «БЕМС».

-5-

Фестиваль форум-театрів відбувся 13.03.15р. з запрошенням мера м.Вільнянська Н.О.Мусієнко, виконуючої обов'язки начальника відділу освіти, молоді та спорту Вільнянської РДА І.О.Полевіченко та представників служб у справах дітей.

Ознайомитися з фото та відеоматеріалами фестивалю та інших заходів можна на сайті Центру дитячої та юнацької творчості.